

Auga finansininkų apetitas skolintis

DALIUS SIMĖNAS

Tokios išorės grėsmės verslo aplinkai, kaip karas dėl Donbaso Ukrainoje ar Atėnų skolos, įmonių finansininkams Lietuvoje neišmušė žemės iš po kojų. Kas antras finansų direktorius tikisi, kad Lietuvos BVP šiemet ūgtels kur kas nuosaikiau, nei laukia makroekonomistai (iki 1,5%), tačiau jie kartu planuoja pigiau ir drąsiau skolintis nei kolegos Vidurio Europoje ir taip generuoti didesnę grąžą akcininkams.

Tokios išvados pateikiamos verslo paslaugų bendrovės „Deloitte“ atliktame Vidurio Europos ir Baltijos šalių 550-ies finansų direktorių nuomonių vertinimo tyrime, kuriame dalyvavo 32 lietuviškų įmonių atstovai.

Marius Stalenis, UAB „Deloitte verslo konsultacijos“ vyriausiasis projektų vadovas, pabrėžia, kad vertindami jau prasidėjusius 2015 m. Lietuvos finansų direktoriai išreiškia nuosaikų optimizmą dėl finansinės savo įmonių perspektyvos. Esą bendras neužtikrintumo dėl išorės problemų lygis normalizuojasi ir tai leidžia daryti išvadą, kad geopolitinė įtampa regione bei sankcijų Rusijai, šios atsakomojo prekių embargo įvedimas nepaveikė tyrime 2014 m. pabaigoje dalyvavusių finansų direktorių požiūrio.

Linkę labiau skolintis

„Lietuvai įstojus į euro zoną, pasikeitė finansų direktorių lūkesčiai dėl finansavimo sąnaudų ateityje – dabar dauguma tikisi, kad jie mažės“, – teigia p. Stalenis.

Marius Stalenis, UAB „Deloitte verslo konsultacijos“ vyriausiasis projektų vadovas Nuotrauka: Vladimiro Ivanovo („Verslo žinios“)

Tai kartu paskatino įmonių finansininkus palyginti laukiamą lėtesnę plėtrą, kartu lėtesnį investicijų atsipirkimą šalyje kompensuoti aktyvesniu skolinimu ir taip atpiginti investicinių projektų įgyvendinimą ir užtikrinti deramą grąžą įmonių savininkams.

Apklausa atskleidė, kad 61% Lietuvos įmonių finansininkų mano, kad dabar yra tinkamas metas drąsiau rizikuoti ir daugiau skolintis, palyginti su 39%, kurie yra linkę to nedaryti.

„Lietuvos finansų direktoriai Vidurio Europoje yra labiausiai linkę rizikuoti, tai patvirtina, kad šalies finansininkai padėtį toliau vertina optimistiškai“, – pabrėžiama tyrime. Kita vertus, kaip minėta, manoma, kad BVP augimas 2015 m. bus beveik nepastebimas (iki 1,5%), o ne vidutiniškai (iki 3%) augs, kaip manyta prieš metus.

Skirtingai nei, pavyzdžiui, prognozuoja Lietuvos bankas (kad BVP 2015 m. augs 3,1%), nė vienas tyrime dalyvavęs finansų direktorius nemano, kad BVP augimas šiemet peržengs 3% ribą. Kita vertus, Lietuvos finansų direktoriai buvo tarp nedaugelio kartu su latviais, lenkais ir slovakais, kurie tikisi, kad nedarbo lygis šalyje mažės. Lietuvos įmonės dabar labiau linkusios investuoti į našumo didinimą, o ne į naujų paslaugų ar produktų diegimą, kaip buvo anksčiau. Tarp taupymo sprendimų – investicijos į IT, jos išlieka trečiasis prioritetas, o energijos kaštų mažinimas šiandien yra ketvirta pagal svarbą investicijų sritis.

„Pastebimai padaugėjo investicijų į energijos sąnaudų mažinimą, prieš metus to nenurodė nė vienas šalies įmonių finansininkas“, – skelbiama tyrimo išvadose. Tokie vertinimai išreikšti tuo metu, kai ekonomines euro zonos perspektyvas temdo galimos problemos dėl Graikijos skolų refinansavimo bei britų saugumo ekspertų perspėjimai, kad Rusijos režimas Baltijos šalyse gali panaudoti panašius veiksmus destabilizuojant padėtį, kokių Kremlius ėmėsi aneksuodamas Krymą 2014 m. kovą ar atplėšdamas Rytų Ukrainą nuo Kijevo.

Laukia didesnio pelno

Beveik pusė investuotojų Lietuvoje artimiausiu metu tikisi savo prekių ir paslaugų paklausos augimo ir daugiau nei trečdalis prognozuoja didesnę pelną, skelbiama asociacijos „Investors' Forum“ (IF) Lietuvos investuotojų pasitikėjimo (LIPI) tyrime. Pirmojo šių metų ketvirčio LIPI indekso reikšmė siekė 1,136 balo iš 2 galimų ir yra kiek mažesnė nei 2014 m. pabaigoje. Kaip nurodo IF analitikai, šiek tiek sumažėjusį investuotojų optimizmą galėjo lemti kelios priežastys, tarp jų – tebetrunkantis Rusijos ir Ukrainos konfliktas bei artėjantys savivaldybių tarybų rinkimai š. m. kovo 1 d.

Nesisteminga valdžios politika nerimą kelia beveik ketvirtadaliui apklaustų investuotojų, o neigiamus geopolitinės įtampos padarinius ekonominei veiklai jaučia daugiau nei trečdalis respondentų. Vis dėlto bendri investuotojų vertinimai ir pasitikėjimas Lietuvos ekonomikos perspektyvomis, kaip ir „Deloitte“

finansų direktorių nuomonių tyrime, išlieka palankūs.

Didžiausią rūpestį 2015 m. keliančios sritys

respondentų %

ŠALTINIS: „DELOITTE“ VIDURIO EUROPOS IR BALTIJOS ŠALIŲ ĮMONIŲ FINANSŲ DIREKTORIŲ APKLAUSA